

L'Església és vella El poble és viu

Jordi Domingo Calabuig

FOTOS MICHEL ÀNGEL GÓMEZ DE BRANA

FOTOS DE LA MOTIVAR

“Encara quedem valencians, molts valencians, cada dia més, que no volem resignar-nos a perdre la nostra identitat individuada, que no volem deixar d'ésser el poble que som, que no volem cedir a la dissolució ni a la indiferència”

Aquestes són les bellíssimes paraules amb les quals Joan Fuster comença un dels llibres més emblemàtics de la nostra història, *Nosaltres els valencians*. He de confessar que ensopegar amb aquesta reflexió em va sorprendre gratament. Va ser com trobar la paraula precisa en el moment més adient. Aquells dies, després de la cloenda dels *Retalls d'un poble*, jo feia una mena d'exercici mental *post-mortem*, una anàlisi final després de moltes setmanes de treball. Un joc intel·lectualment higiènic i necessari, tot i que un tant pervers... Sí, ja sabeu, resulta molt fàcil caure en la temptació de plantejar-se què és el que perseguim amb aquest tipus de treballs, quina és la utilitat d'aquest esforç esgotador si som un poble que de vegades sembla adormit, si més no, quasi tocat de mort.

Afortunadament, les paraules de J. Fuster em tragueren d'aquesta mísera reflexió. I és que amb els *Retalls* hem vist un poble gaudir de la

seua identitat, estimar la seua terra i, tornant a la sentència introductòria, *ésser el poble que és*. Sens dubte, un dels moments de major satisfacció personal va ser quan un dels visitants, un avi del poble, va dirigir-se a mi amb els ulls ben oberts i em digué: “Açò parla del poble, parla de nosaltres”. Les sènies, els molins, els camps, la natura, l'aigua, els balls... aquest és el nostre patrimoni, aquestes són les arrels d'un vell arbre que té problemes per a rebrotar, però que quan ho fa, dona els fruits més sucosos.

L'associació cultural *Tossal Gros*, o el que és el mateix, aquest reduït grup de fidels col·laboradors ha adquirit un important compromís amb el pas del temps: treballar per al poble, treballar amb el poble i estimular el creixement d'aquest arbre mil·lenari que som. Crec que finalment és l'hora d'encomiar públicament una iniciativa com aquesta, de reconèixer el treball d'un grup de covarxins inexhauribles que *no volen resignar-se a perdre una identitat individuada*. Suppose que rebre felicitacions sembla un poc llogoter, fins i tot, vanitós si ve d'una persona tan pròxima al *Tossal* com jo. Però, si no ho fem nosaltres, qui ho ha de fer? Convindreu que els que ens volen vendre nous aeroports, parcs temàtics i altres projectes faraònics no tenen temps per a aquestes nimietats, oi que no?